

Het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK) van de Vlaamse overheid staat in voor een veilig en vlot scheepvaartverkeer van en naar de Vlaamse havens. Het agentschap is verantwoordelijk voor de beveiliging van de Vlaamse kust tegen overstromingen en ijvert voor een geïntegreerd en duurzaam beheer van de kustzone.

ZEELEEUEW WORDT MTAFITI	1
COSCO BELGIUM	2
NOODPLAN NOORDZEE	3
OPLEIDING VTS	4
DOE STATIONS	6
BRUG HET WRAKHOUT	7
BLAUWE LOPER	8

WWW.AGENTSCHAPMDK.BE

ZEELEEUEW wordt MTAFITI !

Op vrijdag 3 mei 2013 werd de overdracht van het zeewetenschappelijk onderzoeksvaarttuig ZEELEEUEW formeel ondertekend door de heer Mutua Kilaka, vertegenwoordiger van de republiek Kenia. Het schip opereerde jarenlang op zee voor wetenschappelijk onderzoek. Nu VLOOT en VLIZ het nieuwe onderzoeksschip SIMON STEVIN in gebruik hebben genomen, zal de ZEELEEUEW voortaan dienst doen in Kenia.

Begin 2000 werd één van de toenmalige loodsboten omgebouwd tot een onderzoeksvaarttuig ter ondersteuning van het zeewetenschappelijk onderzoek, en kreeg de naam ZEELEEUEW.

Eind 2000 kon de eerste onderzoeksvaart georganiseerd worden. Sindsdien werd het schip ingezet voor wetenschappelijk onderzoek, in het kader van de monitoring van zeevogels en zeezoogdieren, het in kaart brengen van de mariene biodiversiteit rond scheepswrakken en windmolens, het verzamelen van data rond de impact van verontreinigende stoffen op het mariene milieu, maar ook voor monitoringcampagnes op lange termijn die veranderingen in de karakteristieken van het zeewater opvolgen en andere onderzoeken.

De afgelopen periode legde de ZEELEEUEW vele zeemijlen af voor het zeewetenschappelijk onderzoek. Er kwamen circa 1100 wetenschappers, technici en duikers aan boord met daarnaast circa 4500 leerlingen en studenten die kennis maakten met haar activiteiten. Daarbovenop volgden evenzo

zo'n 4500 jongeren tussen 15 en 18 jaar de ZEELEEUEW via verschillende digitale leerprojecten zoals 'Expeditie ZEELEEUEW' en 'Planeet Zee'. Na 35 jaar trouwe dienst, eerst als loodsboot en tot in 2012 als onderzoeksschip, was er nood aan een moderner uitgerust schip. Intussen nam de Vlaamse overheid het nieuwe vaarttuig SIMON STEVIN in gebruik.

Via het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ), de voormalige gebruiker van de ZEELEEUEW, had de Keniaanse overheid interesse laten blijken om dit vaarttuig over te nemen en in Kenia in te zetten voor eigen zeewetenschappelijk onderzoek. Na de gebruikelijke adviesprocedures binnen de Vlaamse overheid bekrachtigde Vlaams minister Hilde Crevits de overdracht van de ZEELEEUEW aan Kenia.

De finale ondertekening ging door in het directiegebouw van VLOOT in aanwezigheid van een hoge delegatie uit Kenia en de Keniaanse ambassadeur te Brussel, de voorzitter van de wetenschappelijke commissie van het VLIZ prof. dr. Colin Janssen en de directeur van het VLIZ Jan Mees. Een ruime VLOOTdelegatie sloot net zoals Jacques D'Havé (administrateur-generaal MDK) en ir. Bart Heylbroeck (Belgische vlaggenstaat) evenzo aan.

De ZEELEEUEW wordt omgevlagd naar de Keniaanse vlag en zal verder in Oostende voorbereid worden voor de overvaart naar de haven van Mombasa.

'MTAFITI' betekent onderzoeker in Swahili. ■

2

COSCO BEL
LOODSWEZEN

COSCO VERWELKOMT NIEUWE AANWINST IN ANTWERPEN

Op 13 april 2013 legde het containerschip COSCO BELGIUM voor de eerste maal aan in het Deurganckdok.

Met een capaciteit van 13.386 TEU is dit megacontainerschip nog iets groter dan de acht eenheden van 13.092 TEU die Cosco van de Canadese eigenaar Seaspan huurt. Het schip heeft een lengte van 365,90 m en een breedte van 48,20 m.

Cosco stelde zijn nieuwste schip voor in aanwezigheid van de Vlaamse minister-president Kris Peeters en ambassadeur Liao Liqiang. Omdat het schip de naam COSCO BELGIUM draagt werd deze plechtigheid in Antwerpen georganiseerd.

Onze minister-president benadrukte het belang van China als handelspartner en zei dat nu ook de Europese export naar China in de lift zit. De 'Cosco Belgium' had overigens hoogwaardige onderdelen van Airbus aan boord die in China gebruikt zullen worden voor de bouw van nieuwe vliegtuigen.

De Chinese rederij was destijds de eerste die schepen van meer dan 5.000 TEU naar Antwerpen stuurde. Cosco liet in 2007 ook als eerste een schip van meer dan 10.000 TEU de Westerschelde opvaren en was de eerste commerciële gebruiker van het Deurganckdok.

De 'Cosco Belgium' is ook het eerste ultra large container ship (ULCS) dat in China gebouwd werd. Cosco bestelde acht schepen van dit type. De tweede wordt volgende maand opgeleverd als 'Cosco France'.

De andere schepen worden genoemd naar Engeland, Nederland, Spanje, Italië, Portugal en Denemarken.

De 'Cosco Belgium' vaart in de NE3-dienst van de CKYH Green Alliance tussen Noord-Europa en het Verre Oosten. Antwerpen was de laatste Europese aanloophaven.

Het Chinese recordschip liep eerder ook al Rotterdam, Felixstowe en Hamburg aan

en zette na Antwerpen koers naar Yantian, Hongkong, Xingang, Dalian en Qingdao. ■

OMZETTING RAMPENPLAN NOORDZEE NAAR ALGEMEEN NOOD- EN INTERVENTIEPLAN NOORDZEE

In het nummer 24 van MDK Actueel (december 2012) maakten we verslag van het incident met het containerschip Flaminia in augustus 2012. Daarbij werd het Noodplan Noordzee geactiveerd. Maar wat houdt zo'n noodplan nu precies in?

Het kapseizen van de Herald of Free Enterprise voor de kust van Zeebrugge in 1987 was de aanleiding om een specifiek 'Rampenplan Noordzee' op te stellen.

Hierin werd de rol van de verschillende diensten die betrokken zijn bij een redding vastgelegd. De coördinatie van de operaties werd in handen van de gouverneur van West-Vlaanderen gelegd.

Het Rampenplan Noordzee moest voor een vlottere samenwerking en sneller optreden zorgen bij incidenten op zee.

In 2006 werd de reglementering voor noodplanning vernieuwd en er werd een nieuw Koninklijk Besluit gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad (KB van 16 februari 2006 betreffende de nood- en interventieplannen). Dit KB legt alle noodplannen een welbepaalde structuur op.

Zo worden in elk noodplan de opdrachten van de hulpdiensten ingedeeld in vijf groepen, ook wel disciplines genoemd:

- ➔ Discipline 1: hulpverleningsoperaties
- ➔ Discipline 2: medische, sanitaire en psychosociale hulpverlening
- ➔ Discipline 3: politie
- ➔ Discipline 4: logistiek steun
- ➔ Discipline 5: informatie

In een noodplan worden ook verschillende fases voorzien naargelang de ernst van een incident. Als het incident zich uitbreidt, dan wordt er overgegaan naar een volgende fase. De organisatie, de coördinatie

en de opdrachten van de verschillende disciplines worden voor elke fase beschreven.

Voor de kustwachtpartners betekende deze nieuwe reglementering de ideale aangele-

Voor de kustwachtpartners betekende deze nieuwe reglementering de ideale aangelegenheid om het intussen toch wat verouderde rampenplan Noordzee te actualiseren en te herwerken naar een Algemeen Nood- en Interventieplan (ANIP) Noordzee.

genheid om het intussen toch wat verouderde rampenplan Noordzee te actualiseren en te herwerken naar een Algemeen Nood- en Interventieplan (ANIP) Noordzee.

Het uiteindelijke doel is niet alleen een verbetering in communicatie, maar ook de afstemming met andere noodplannen aan land.

Er is hiervoor een werkgroep opgericht waarin alle kustwachtpartners vertegen-

woordigd zijn. Het nieuwe noodplan is zo goed als afgewerkt en is op de vergadering van het beleidsorgaan Kustwacht van 21 maart 2013 goedgekeurd.

Het beleidsorgaan bestaat uit de directeurs en afdelingshoofden van alle kustwachtpartners. Ze komen enkele keren per jaar samen om beleidsbeslissingen te nemen en adviseren de ministers en de regering.

De werkgroep is onder voorzitterschap van de Federale Dienst Openbare Hulpverlening ondertussen aan een nieuwe opdracht begonnen: een noodplan opmaken specifiek voor de evacuatie van cruiseschepen. ■

Afdeling Scheepvaartbegeleiding staat in voor vlot en veilig scheepvaartverkeer van en naar de Vlaamse zeehavens. Dit doen we door Vessel Traffic Services, een dienstverlening waar via informatie, navigatie-assistentie en verkeersordering aan verkeersbegeleiding wordt gedaan.

De opleiding van deze verkeersoperatoren is een doorgedreven, negen maanden durende training waarbij een optimaal evenwicht wordt gezocht tussen theoretische opleidingen en praktijk.

Een belangrijk lesinstrument in de opleiding is de VTS-simulator in Kallo. Deze is gemeenschappelijk opgericht met Rijkswaterstaat Zeeland en staat de trainee toe VTS-trainingen te ondergaan waarbij reële verkeerssituaties worden gesimuleerd. De opleiding van de verkeersleiders van de afdeling Scheepvaartbegeleiding is geaccrediteerd volgens de V103 recommendation 'Standards for Training and Certification of VTS-personnel' van IALA-AISM.

Verkeersoperator word je niet van de ene op de andere dag. Een algemene nautisch bagage en kennis van de reglementen is nodig, een doorgedreven opleiding van de apparatuur en de instrumenten en een gedegen training van de communicatieprocedures.

Dit alles wordt aangeleerd tijdens de basisopleiding van de verkeersoperator: een drie maanden durende en intensieve opleiding, met verschillende tests en een eindexamen op de VTS-simulator in een fictief gebied.

Slaagt de trainee in alle opleidingsmodules, dan krijgt hij/zij het certificaat van VTS-operator toegekend en kan gestart worden met de zes maand durende regio-opleiding.

De inhoud van deze modules hangt af van de plaats van tewerkstelling: verkeerscentrale Zeebrugge, verkeerscentrale Zandvliet of Uitkijk Zelzate.

Voor alle verkeerscentrales is een training regio-kennis voorzien en een gedetailleerde opleiding van de lokale reglementen. Simultaan wordt gestart met een nieuw pakket simulatortrainingen, dit keer in het werkingsgebied van de verkeerscentrale waar de verkeersoperator zal werken.

Daarnaast loopt de trainee ook een groot aantal on the job trainingen op deze verkeerscentrale: een praktijkopleiding waarbij de job van verkeersoperator wordt uitgeoefend aan de zijde van een ervaren personeelslid dat indien nodig corrigerend kan optreden.

Verder worden in de praktijkstages een aantal vergezelsreizen met een loods voorzien in het betreffende werkingsgebied, alsook het maken van een roundtrip van

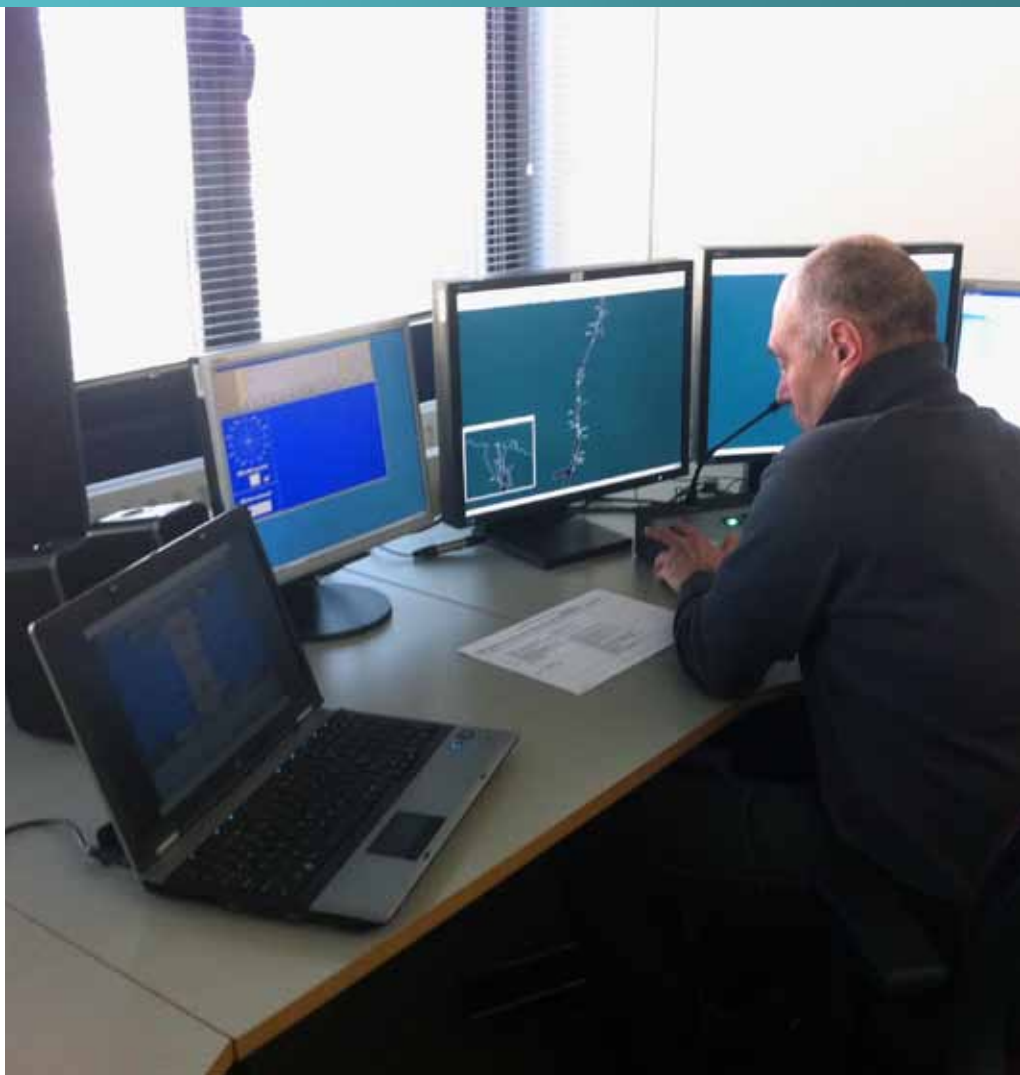

6 tot 10 dagen aan boord van een koopvaardij-schip.

Indien alle opleidingsmodules met succes worden afgesloten, legt de trainee een laatste eindtest af op de simulator. Na deze negen maanden doet de verkeersoperator voor het eerst zelfstandig ervaring op in de verkeerscentrale. Hoewel de opleiding dan beëindigd is, kan het nog een aantal maanden duren vooraleer de VTS-operator volledige kennis heeft van en vertrouwd is met alle aspecten van de job.

Om de kennis en skills van de VTS-operatoren op peil te houden of te verstevigen wordt een jaarlijkse herhalings-training opgelegd die kan bestaan uit een dag training op de VTS-simulator of een klassikale opleiding van elke module waarvan dat nodig wordt geacht.

Daarnaast kunnen in het planningsdocument aanvullende trainingen worden voorzien om te garanderen dat de prestaties van de VTS-operatoren op peil blijven en verbeteren. ■

Nieuwe brochure MRCC

Het MRCC is het eerste meldpunt voor ongevallen op zee. Als er een man over boord in zee terecht komt, of als twee zeeschepen in aanvaring komen met elkaar dan treedt het Maritiem Reddings- en Coördinatiecentrum in Oostende (afd. Scheepvaartbegeleiding) in werking.

De inkomende oproep wordt geanalyseerd en een draaiboek geactiveerd, waarbij verschillende kustwachtpartners en/of varende en vliegende eenheden een rol vervullen om het incident af te handelen.

Sinds kort hebben we dit in een overzichtelijke brochure gegoten. U kan deze bestellen bij eva.descamps@mow.vlaanderen.be. ■

DOE STATIONS : EDUCATIEF PROJECT OVER ZEEWERING EN VEILIGE KUST

Tijdens de WEEK VAN DE ZEE in mei stelde de afdeling KUST haar educatief project voor waarbij jong en oud de gloednieuwe DOE-stations over zeevering, overstroming en klimaatsverandering konden testen. Het educatief pakket is door vzw Horizon Educatief ontwikkeld. Al DOEnde worden kinderen zich bewust van de risico's van klimaatsverandering maar leren ook wat er tegen gedaan wordt en wat ze zelf kunnen doen.

Door verandering in ons klimaat stijgt de zeespiegel en regent het vaker en harder. Dijken en brede stranden zorgen voor veiligheid, maar een overstroming is nooit uit te sluiten. Wat doe je dan? Hoe kan men zich daar op voorbereiden?

Met dit brandend actueel thema worden ook kinderen en jongeren mee geconfronteerd. Toch worden zij vaak vergeten in communicatiecampagnes rond overstromingsbewustzijn. Verschillende grote campagnes waarschuwen de bevolking voor de gevolgen van een overstroming, roepen op om actie te ondernemen. Maar in de praktijk blijkt dat mensen zich door die algemene

campagnes helemaal niet aangesproken voelen en dus ook geen actie ondernemen. Uit onderzoek blijkt dat hoe persoonlijker de boodschap is, hoe groter de kans dat mensen zich bewust worden van hun risico en voorbereidingen gaan treffen.

Maar hoe vertaal je deze complexe boodschap nu naar kinderen van 10 tot 12 jaar, de burgers van de toekomst?

Uit onderzoek blijkt dat hoe persoonlijker de boodschap is, hoe groter de kans dat mensen zich bewust worden van hun risico en voorbereidingen gaan treffen.

Binnen het Europese project FLOOD AWARE werkte de afdeling KUST samen met Horizon Educatief aan een reeks DOE-stations voor

kinderen van de derde graad lager onderwijs. In de 8 stations – Doen – Ontdekken – Experimenteren – Leren kinderen het verschil tussen harde en zachte zeevering of zoeken ze zelf uit waar een bepaalde soort zeevering het beste werkt.

Door het produceren van een stop-motion-filmpje leren ze wat een nood- en evacuatieplan precies inhoudt, ze ontwerpen

een toekomstige woning die 'waterproof' is en ze maken zelf golven met een golf-overslagsimulator. Het pakket is uitvoerig getest door een aantal vrijwillige testklassen en na terugkoppeling geoptimaliseerd. Ze werden tijdens de WEEK VAN DE ZEE in Oostende voorgesteld.

Binnen het kader van FLOOD AWARE promoot de afdeling KUST dit educatief pakket nu bij de relevante onderwijsinstellingen. ■

Meer info:

www.afdelingkust.be

www.flood-aware.com

www.horizondeducatief.be

HET WRAKHOUT : EEN VEILIGE VERBINDING TUSSEN DUINEN EN POLDERS

Langs de Koninklijke Baan tussen Wenduine (De Haan) en Blankenberge bevindt zich een uitgestrekt duingebied. Landinwaarts liggen de Uitkerkse Polders die aansluiten op kampeerterrainen en een woongebied. Enkele jaren geleden zijn in het hele gebied door de afdeling KUST de duinen versterkt, bijkomend beplant en van nieuwe paden voorzien. Om overdreven betreding en beschadiging van het duinmassief te voorkomen is een duinovergang, een houten trapconstructie gebouwd, die de menigte recreanten op weg naar strand en zee geleidt.

Vakantiegangers en hun kinderen moeten vanaf de kampeerterrainen en het woongebied vier rijvakken van de drukke Kustweg oversteken en daarbij nog een dubbel spoor van de Kusttram. De afdeling KUST bouwt er nu de brug HET WRAKHOUT. Deze brug zal in de eerste plaats de fietsers, de voetgangers en de strandrecreanten ter plaatse een veilige oversteek bieden. Het nieuwe bouwwerk zal letterlijk en figuurlijk een brug slaan tussen polders en duinen en de gebruikers leiden naar een panoramisch hoogtepunt met uitzicht op zee, op het duingebied en de Uitkerkse Polders.

De brug wordt gebouwd in een gebied met hoge landschappelijke waarde en bijzondere natuurwaarden. Daarom is gekozen voor een constructie die niet alleen functioneel

is maar daarnaast ook aanzienlijke beeldkwaliteit en architecturale uitstraling heeft. In overleg met de Vlaams Bouwmeester en het gemeentebestuur van De Haan is het ontwerp toegewezen aan het bureau West 8 – Urban Design & Landscape Architecture.

De eigennzinnige architectuur zal een onderbroken contact realiseren met de zee-wind, het opwaaiende zand en de zilte sfeer van strand en zee. De houten constructie zal er willekeurig en chaotisch uitzien en daardoor verwijzen naar aangespoeld wrakhout dat in de duinen verstrooid ligt.

Langs de Koninklijke Baan loopt de Kustfietsroute als veilige verbinding tussen de badplaatsen. De brug HET WRAKHOUT past in deze route. Er zijn stopplaatsen voor fietsers voorzien, informatieborden en fietsstallin-

gen en er is gelegenheid tot beleving van het kustlandschap. Zo past de brug ook in de Kustwandelroute.

De afdeling KUST heeft de werken in 2012 aanbesteed. Begin mei 2013 zijn de paalfunderingen geplaatst. Tegen het bouwverlof moeten de funderingen en de betonnen portieken afgewerkt zijn. De brug zelf construeert men in een atelier. In het najaar kan de montage op de werf starten. Volgens planning zou de brug eind 2013 afgewerkt zijn.

Deze constructie zal veiligheid, mobiliteit, natuur, zeewering, zachte recreatie, landschapsbeleving en cultuur verenigen. Door de bijzondere aanblik wordt de brug HET WRAKHOUT een opvallende en veelbesproken baken aan de kust. ■

BLAUWE LOPER

Oostende voor Anker 25-26 mei 2013

Raveel

Op zaterdag 18 mei 2013 is in Oostende het startschot gegeven voor de begeleide 'Raveelwandelingen' tvv het Kinderkankerfonds. Tijdens een aantal weekends in mei en juni organiseren de stad Oostende, de gidsenkring Lange Nelle en VLOOT, begeleide 'Raveelwandelingen' in het VLOOT-gebouw. Op zaterdag 18 mei 2013 werd het startschot voor dit initiatief gegeven. Het VLOOT-gebouw ademt via talrijke muurschilderingen de sfeer van recent overleden kunstenaar Roger Raveel. De opbrengst van deze wandelingen wordt aan het Kinderkankerfonds geschonken. Begin dit jaar overleed Roger Raveel op 91-jarige leeftijd. Raveel is één van de belangrijkste na-oorlogse kunstenaars. Hij had een speciale en warme band met de zee. De kunstenaar werkte al sinds eind de jaren tachtig samen met VLOOT. Hij maakte onder meer tal van kleurrijke muurschilderingen in het VLOOT-gebouw en gaf de veerboten, die in Nieuwpoort en Oostende fietsers en voetgangers van de ene oever naar de andere brengen, een naam en een unieke aankleding. Sinds de opstart in 2011 maakten al meer dan 1,5 miljoen mensen gebruik van deze gratis service met de 'Raveelboten', waarvan bijna 1 miljoen in Oostende. Meer info: www.welkombijvloot.be ■

Colofon

Jaargang 7 - nummer 26 - juni 2013 - driemaandelijks magazine

Redactie: Tony Vuylsteke, Rik Bervoets, Rita Bertens, Eva Descamps, John Pauwels, Yvette Vandeveldde, Tom Moortgat, Ulrike Vanhessche, Katty Cypers, Charlotte Devriendt

Verantwoordelijke uitgever: Kapt. Jacques D'Havé, administrateur-generaal, Maritieme Dienstverlening en Kust

Contact: Tom Moortgat, tel 02-553 77 12, fax 02-553 77 05, tom.moortgat@mow.vlaanderen.be
Graaf de Ferraris-gebouw, Koning Albert II-laan 20 bus 5, 1000 Brussel